Gemeente Amsterdam

Raadsinformatiebrief

Aan:	De leden van de gemeenteraad van Amsterdam
Datum	26 september 2024
Portefeuille(s)	Grond en Ontwikkeling
Portefeuillehouder(s):	Reinier van Dantzig
Behandeld door	Grond en Ontwikkeling, 5.1, 2, e
Onderwerp	Voortgang programma Lood in de bodem – juni 2024

Geachte leden van de gemeenteraad,

Met deze brief informeert het college u over de voortgang van de aanpak loodverontreinigingen in de bodem.

In Amsterdam wordt al enkele jaren programmatisch gewerkt aan het beperken van de blootstelling van lood vanuit de bodem. Na de aanpak van kinderspeelplaatsen is in 2022 gestart met het aanbieden van gratis lood-checks aan bewoners met een tuin. Om de aanpak beheersbaar te houden worden alle Amsterdammers met een tuin wijksgewijs aangeschreven, naar verwachting hebben alle Amsterdammers eind 2026 het aanbod voor een gratis lood-check, ontvangen. Vanaf begin 2024 is gestart met het uitvoeren van onderzoek op volkstuinparken.

Ruim 4000 lood-checks aangevraagd
Onder Amsterdammers is een grote belangstelling voor het uitvoeren van een lood-check. Er zijn inmiddels al ruim 3500 checks uitgevoerd. In het centrum is het animo lager, vermoedelijk omdat de bodem in tuinen hier grotendeels verhard is met bebouwing of bestrating. In stadsdeel West en Zuid is de respons circa 10%. Het streven was om 20% respons te realiseren, dit blijkt echter niet haalbaar na verschillende verbeteracties in de communicatie. Tot nu toe zijn in ruim 20% van de tuinen sterk verhoogde loodwaarden aangetroffen (boven de waarde toelaatbare kwaliteit bodem zoals deze onderdeel is van het omgevingsplan).

In het najaar 2024 worden bewoners van stadsdeel Oost benaderd voor lood-checks in de tuin. Komende twee jaar komen alle stadsdelen aan bod.

Volkstuinen
In februari 2024 is de raad geïnformeerd over de aanwezigheid van lood in volkstuinparken (Raadsinformatiebrief "Vervolg aanpak diffuus lood in volkstuinen van 27 februari 2024").
De lood-checks in volkstuinparken zijn in gang gezet. Naar verwachting zijn de onderzoeken mei 2025 afgerond. Parallel wordt een participatietraject met de tuinders opgestart om te bekijken op welke wijze de bodemkwaliteit op volkstuinparken verbeterd kan worden.

Lood is in de toplaag van stadsparken beperkt aanwezig

De onderzoeken in de stadsparken zijn afgerond. Hieruit blijkt dat in alle stadsparken de bodemkwaliteit voldoende is ten aanzien van lood. In Weesp is een buurtpark meegenomen in de inventarisatie, hier is aangetoond dat er sterk verhoogde loodwaarden in de bodem aanwezig zijn. De aanpak van dit park staat gepland voor eind 2024.

Bewuster maken gaat goed, schoner is moeilijker
Uit een onafhankelijk uitgevoerde beschouwing (Tauw bv, 2023) van het loodprogramma van de gemeente Amsterdam blijkt dat de aanpak alle mogelijke probleemgebieden in kaart brengt en aanpakt. De aanpak is echter niet altijd effectief. Al enkele jaren wordt de subsidieregeling voor tuinen zeer beperkt gebruikt, door de ingewikkelde bodemregelgeving en subsidieprocedure. Er worden minder dan 10 aanvragen per jaar gedaan en er wordt minder dan 20% van de subsidieruimte benut. Er wordt onderzoek gedaan naar het toegankelijker maken van de subsidieregeling, door:

- bewoners beter te adviseren over de stappen die nodig zijn voor het uitvoeren van een bodemsanering, maar ook
- te onderzoeken of het mogelijk is bewoners gratis schone grond beschikbaar stellen te voor ophoging van tuinen

Planning is om de voorstellen voor aanpassing eind 2024 gereed te hebben.

Om de lange termijn visie voor lood in de bodem beter vast te leggen, wordt onderzoek gedaan naar de mogelijkheden voor een Omgevingsprogramma lood. Een programma onder de Omgevingswet kan de overheid inzetten voor uitwerking, doorwerking of uitvoering van beleid.

Met vriendelijke groet,
Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,

5.1, 2, e

5.1, 2, e van 5.1, 2, e
Wethouder Woningbouw en Stedelijke Ontwikkeling

Bijlagen
1. Voortgangsrapportage 2023-juni 2024